

- легальний обіг наркотиків в Україні;
- антинаркотична профілактична діяльність;
- оперативно-розшукова протидія наркозлочинності;
- розслідування кримінальних правопорушень в сфері обігу наркотиків;
- адміністративно-правова протидія правопорушенням в сфері обігу наркотиків;
- використання інформаційних технологій у протидії наркозлочинності.

Водночас, вважається за доцільне в обов'язковому порядку залучати до освітнього процесу практичних працівників підрозділів боротьби з наркозлочинністю, кіберполіції, а також фахівців інститутів громадянського суспільства, які надають соціальні та медичні послуги наркозалежним особам, зокрема з реалізації програм зменшення шкоди від немедичного вживання наркотиків.

Викладання за вказаними напрямками навчальних дисциплін надасть можливість забезпечити підрозділи боротьби з наркозлочинністю Національної поліції України випускниками з ґрунтовними спеціальними знаннями, підвищить рівень їх професійної підготовки у протидії наркозлочинності, що в кінцевому результаті повинно позитивно відбитися на ефективності протидії наркозлочинності.

УДК 351.743

ГОЛУБ Валерія Миколаївна,

аспірантка кафедри правоохоронної діяльності

та поліціїстики факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4620-8942>

МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЯК ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА СТАБІЛЬНІСТЬ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Сучасний етап розвитку України характеризується активізацією процесів суспільного життя у економіці, соціально – культурній, правовій, демографічній, екологічній сферах. Аналізуючи ситуацію, що склалася у державі на даний час, є підстави стверджувати, що активізація міграційних процесів впливає на всі напрями її діяльності, на стабільність її розвитку. Не виникає сумнівів у тому, що

міграційні процеси – це процеси, які супроводжуються певними ризиками. Ситуації, пов'язані з підвищенням активності цих процесів, зменшенням ступеня їх контрольованості призводять до підвищення рівня злочинності, конфліктам у міжнародних відносинах, дестабілізації економіки та інших сфер суспільного життя.

Разом з тим, значення виваженої державної міграційної політики полягає у тому, що вона є важливим запобіжником і регулятором, який здатний мінімізувати наслідки вищезгаданих ризиків і посилити позитивні моменти, які супроводжують міграційні процеси. У свою чергу, міграція і, перш за все, нелегальна - є реальним і потенційним викликом безпеці, що безпосередньо впливає на стан публічної безпеки і порядку у державі. Згідно Публічного звіту Голови Державної міграційної служби України за 2022 рік Наталії Науменко про результати роботи, за минулий рік було виявлено 5062 нелегальних мігрантів, відносно 4992 мігрантів було прийняте рішення про примусове повернення і видворення, було встановлено 12625 фактів порушення міграційного законодавства, стягнуто штрафів на 23,7 млн гривень [1]. Розглядаючи міграцію як чинник, від якого суттєво залежить рівень державної безпеки, значну занепокоєність становлять пов'язаний з цим стан злочинності. Особливо це стосується вуличної злочинності (в першу чергу, мова йде про місця компактного проживання мігрантів) та тероризм, який становить ще більшу небезпеку для держави, суспільства та окремої особи, оскільки більшість терористів – іммігранти. На основі офіційної статистики рівень зареєстрованих злочинів, учинених іноземцями та особами без громадянства у довоєнні роки становив не більше 1%. Але, враховуючи, що цієї категорії злочинів властивий високий рівень латентності, ми приходимо до висновку про необхідність приділення серйозної уваги цьому явищу. Підтвердженням зазначеної тези є ситуація у Харківській області: станом на 2019/2020 роки маємо зростання кількості адміністративних правопорушень, скоєних мігрантами (5 375/11 639); у 2,3 рази зросла кількість кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним обігом зброї, у 2 рази – зі згвалтуваннями [2]. Аналізуючи вищевказані статистичні показники за 2021 рік, робимо висновок про збільшення у 2,2 рази випадків заподіяння тілесних ушкоджень та катувань з боку мігрантів та у 2,25 рази – хуліганських проявів [3].

У розпорядженні Кабінету Міністрів України від 12.07.2017р. №482-р «Про схвалення Стратегії державної міграційної політики

України на період до 2025 року» акцентовано увагу на значенні державної міграційної політики у суспільному житті держави: «В умовах глобальної інтенсифікації міграційних процесів, активної участі населення України в таких процесах зростає необхідність ефективного державного регулювання в зазначеній сфері, яке є передумовою використання позитивного потенціалу міграції з метою розвитку, мінімізації її негативних наслідків, забезпечення прав і свобод мігрантів та усього населення. У зв'язку з цим удосконалення міграційної політики повинно бути одним із пріоритетів державної політики.» [4].

Історія внутрішньої та зовнішньої політики, яку проводить Україна у напрямках здійснення державного управління міграційними процесами говорить про те, що вектор цієї діяльності держави на протязі її існування доволі суттєво змінювався. Ці зміни перш за все стосувалися питань «регулювання міграційних процесів у сфері в'їзду – виїзду, визначення порядку перебування іноземної робочої сили на вітчизняному ринку праці, громадянства, свободи перебування, тощо» [5, с.5]. Питання щодо керування міграційними процесами продовжують бути складними. Розглядаючи основні причини цієї ситуації, ми зазначаємо відсутність не тільки стабільності, а й остаточного визначення напрямів діяльності держави щодо розв'язання важливих міграційних проблем, розроблення ефективної концепції, дієвої програми реформування суспільних відносин у сфері міграції.

Міграційні процеси – це є доволі складні моменти на шляху розвитку держави. У зв'язку з чим немає сумніву у тому, що у разі недостатнього контролю з боку держави за змінами у міграційній сфері існує реальна загроза її національній безпеці. Існуючий рівень правового статусу мігрантів в Україні далеко не повною мірою відповідає міжнародному досвіду і сучасному змісту міграційних відносин, а його недостатня урегульованість іноді сприяє появі та поширенню такого явища, як незаконна міграція, що справляє деструктивний вплив на політичне, соціальне, культурне життя, негативно впливає на стан безпеки у країні [5, с.6]. Набуття Україною незалежності нерозривно пов'язано з такими важливими чинниками суспільного розвитку, як міграційні процеси, є відправною подією формування сучасної міграційної політики нашої держави. Одним з основних напрямів цієї політики є забезпечення прав і законних інтересів суб'єктів – учасників суспільних відносин у сфері міграції, у тому числі біженців.

Висновок. Виходячи з вищевикладеного, приходимо до висновку, що зазначені тенденції знаходять своє підтвердження на сучасному етапі існування України як самостійної та незалежної держави. Беззаперечно, ці явища тісно пов'язані з рівнем розвитку економіки, політики, правової та соціальної сфери, формування ринку праці. Врахування динаміки міграційних процесів - одна з обов'язкових умов забезпечення стабільності у державі. Проведення заходів щодо адміністративно - правового забезпечення прав біженців, аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду, знаходження ефективних шляхів удосконалення міграційної політики, здійснення дієвого впливу на механізм управління процесами, пов'язаних з міграцією не можливо ігнорувати при визначенні основних напрямів розвитку держави.

Список бібліографічних посилань

1. Публічний звіт Голови Державної міграційної служби України за 2022 рік. Показники діяльності. URL: <https://dmsu.gov.ua/news/dms/13779>.
2. Інформація щодо результатів роботи підрозділів поліції ГУ НП в Харківській області за 2020 рік. Управління превентивної діяльності ГУ НП в Харківській області. Звіт за результатами роботи до Департаменту Національної поліції України.
3. Інформація щодо результатів роботи підрозділів поліції ГУ НП в Харківській області за 2021 рік. Управління превентивної діяльності ГУ НП в Харківській області. Звіт за результатами роботи до Департаменту Національної поліції України.
4. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року» від 12 липня 2017 р. № 482-р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/482-2017-%D1%80%367>.
5. Мінки Т.П. Адміністративно - правове регулювання міграційних процесів: Навч. посібник; Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун -т внутр. справ, 2012. - 326с.